నాంచారమ్మ

"ఏపని చెప్పినా ఇంతేకదా! మీకు చెప్పేబదులు నే చేసుకుంటేనే నయం. ఈ కూరలు పశువులు తినడానికా మనం తినడానికా? పండు దొండకాయలు ... ముదర బెండకాయలు. అయ్యయ్యో! ఈ వంకాయలనిండా గింజలు. కూర వండుతాను. తింటారో, మీ నెత్తిన రుద్దుకుంటారో ఏదో చెయ్యండి నాకు తెలీదు. నే నిక ఈ సంసారం చెయ్యలేను. ఓ ముద్దూ ముచ్చటా లేదు. పైగా గొడ్డుచాకిరీ......"

కాసేపు నిశ్శబ్దం. మళ్ళీ 'ఎంత కాలమై ముచ్చట పడుతున్నాను... ఆ సరోజ కొనుక్కుంది కాశ్మీర్ సిల్కు చీర. అలాంటి దొకటి కొనితెండి అనిపోరితే ఆ నారచీర నా ముఖాన కొట్టేయి కట్టుకొని విహరించమని. అంతేలెండి. ఎవరి కెంత రాసి వుందో అంతే — అందరూ మనలాగే ఉంటున్నారా? ఆ కాంతం దాని మొగుడు, సాయంత్రం అయే సరికల్లా టింగురంగా అని చక్కర్లు కొడతారు — పోనీ, మీ తోటి గుమాస్తా చలపతి, వాడి పెళ్ళాన్ని చూడండి. మనకన్న ఏమీ బావుకోటం లేదుకదా? పెళ్ళాం వెంట లేకుండా ఎక్కడికీ కదలడు. అలా విరగబడి పోతారు. ఈ చీని చీనాంబరాలు, రత్నాభరణాలతో నేను, మీ దివ్య సుందర విగ్రహాన్ని వెంటేసుక బయల్దేరుతే వెయ్యి కళ్ళు చాలవ్!'

ఇక్కడ భోరున ఏడుపు. 'నాకని విరగబడిపోతే చాలని మా అమ్మ, నాన్న మీకు కట్టబెట్టేరు — దానికి బదులు నే పుట్టినప్పుడే నా పీక నులిమి పారేసుంటే తీరిపోను.'

ఏడుపుకూడా ఆగిపోయింది. గిన్నెలు, చెంబులు వంటింట్లోంచి ధన్ ధన్ మంటున్నాయి.

ఆ ఇంట్లో ఉదయమే చిన్న ప్రళయం ఆరంభమయింది. ఆ మాట అంటున్నది ఓ స్త్రీ మూర్తి అని పాఠకులు గ్రహించే ఉంటారు. ఆమె పేరు నాంచారమ్మ. నాంచారమ్మ అనగానే పాఠకులకు రూక్ష వీక్షణాలు, చెదిరిన జుత్తు, రెండు వందల పౌన్లు బరువు, ఓ అరడజను పిల్లలతో ఒక మధ్య వయస్కురాలు కళ్ళకు కట్టడం సహజం.

కాని అది పొరపాటు. ఆమె ఇరవై ఏళ్ళ అందమైన చిన్నది. ఎర్రగా, పొడుగ్గా, నాజూగ్గా ఉంటుంది. 'ఈ ముఖంలోని అందం అంతా మాలోనే ఇముడ్చుకున్నాం. చూసేరా...' అని చాటేటట్టుండే పెద్దకళ్ళు.

వరదాచారి వీధి వరండాలో గోడ కానుకుని కూచున్నాడు. ఒడ్డూ పొడుగూ గల విగ్రహం. తలమీద ముందుసగం భాగం జుత్తు తీయించేశాడు. తక్కినజుత్తు పొడుగ్గా పెంచి వెనక్కి ముడివేశాడు. నుదుటనామం పెట్టుకున్నాడు. ముఖంలో చురుకుదనం లేదు. కళ్ళు శాంత స్వభావాన్ని చాటుతున్నాయి. కొందరు మనుష్యుల్ని చూడగానే, 'వీడిచేత దమ్మిడీ ఖర్చులేకుండా పనిచేయించుకోవచ్చు' ననిపిస్తుంది. వరదాచారి ముఖం ఆ కోవకి చెందుతుంది. ఉతికిన పంచకట్టుకొని బనియన్ తొడుక్కున్నాడు. వయస్సు ముప్పై దగ్గర దగ్గర. కోమటి గుమాస్తా ఉద్యోగం.

ఇల్లు పూరిల్లు, మట్టిగోడలు. సిమెంటు గచ్చు. ఇటు ప్రక్కదొక బ్రాహ్మణ కొంప. అటు ప్రక్కనొక సందు. ఆ పక్కనే ఒక డ్రయివరు ఇల్లు. డ్రయివరు తెల్లవారుఝామున పోయి ఏ రాత్రికో వస్తాడు. కొన్ని కొన్ని రాత్రులు లారీతోసహా పై ఊళ్ళో ఉండవలసి వస్తుంది. పడుచుపెళ్ళాం, పేరు రత్తి. నల్లగా ఉంటుంది. కాని మహా సొంపుగా నవ్వగలదు. ఎప్పుడూ నవ్వుతున్నట్టే ఉంటుందా ముఖం. మొగుడిచేత తాపులు తినేప్పుడు తప్ప. ఎదురుగా ఒక కోమట్ల ఇల్లు వుంది. దుకాణం ఇల్లూ ఒకటే. ఆ ఇంట్లో దుఃఖానికి అంతులేదు. రోజూ ఆ ఇంట్లో రాగాలాపన జరుగుతూనే ఉంటుంది. ఎప్పుడో పోయిన తల్లికోసం, విధవ అక్కగారు, అందరూ పడుకునేవేళ దూసుకొని ఏడుపు లంకించుకుంటుంది. పిల్లల వస్తువులు కాని, చిల్లరడబ్బులు కాని ఎక్కడన్నా పడిపోయినప్పుడు ఇంట్లో రాగాలూ, పెడబొబ్బలూనూ.

వీళ్ళ ఇంట్లో దుఃఖం ఎలా ఆ వీధిలో అందరికీ చిరపరిచితమో, అలాగే నాంచారమ్మ కోపమూను. అది మామూలయిపోయింది. అందుకే ఉదయాన్నే ఆవిడ పెంకు లెగరేటట్టు భర్తమీద విరుచుకుపడి కేక వేస్తున్నా రోడ్డున పోయే ఒక్కరూ అటు

వై. రఘునాథరావు

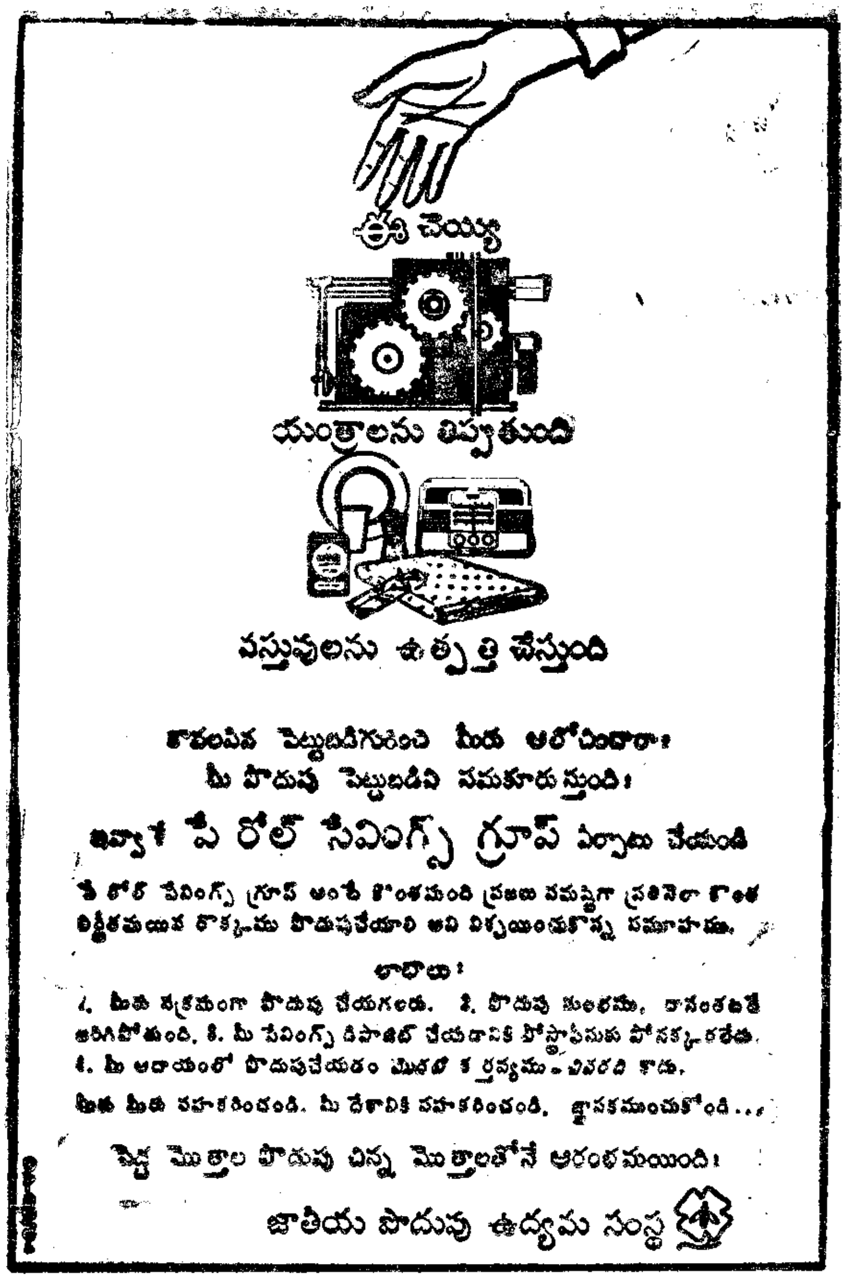

చూడడంలేదు. ఎవరిగొడవలు వాళ్ళకున్నాయి. అదీకాక 'ఈ ఇంటి లక్షణమే ఇంత' అనుకునే స్థితికి వచ్చేసింది వ్యవహారం.

వరదాచారి మౌనంగా కూర్చున్నాడు వీధిలో తిరుగాడే జనాన్ని చూస్తూ. దుకాణానికి పోయేందుకు మరోగంట సమయం ఉంది. ఈవిడ ఈ గొడవేదో తగ్గించి కాస్త వండి పడేస్తే నాలుగు మెతుకులు నోట్లో వేసుకొని కొట్టుకి పోతాడతను.

తన పెళ్ళయి మూడేళ్ళయింది. పెళ్ళయిన మొదటి ఆరు నెలలూ బాగానే గడిచింది. కాస్త పాత పడగానే ఏదో ఓ మిషమీద తప్పులెంచడం, అసంతృప్తి తెలియచెయ్యడంతో ఆరంభమై రాను రాను ఈ స్థితికి వచ్చింది. తను భార్యను ఒక్కనాడూ ఒక చెడుమాట అనలేదు. ఆమె కోరిక లేవో తను తీర్చగలిగినంత మట్టుకు తీర్చేడు. తనకు స్తోమత లేనప్పుడు ఊరుకున్నాడు. అంతకన్నా తను మాత్రం ఏం చెయ్యగలడు? ఏ భర్త మాత్రం ఏం చెయ్యగలడు? అయినా ఎందుకని ఇలా ప్రవర్తిస్తోందో తన కర్థం కాదు. తనని చూడగానే ఎందుకా రుసరుస? ఇంటి కెవరొచ్చినా వాళ్ళతో బాగానే మాట్లాడుతుంది!

రోజూ ఉదయాన్నే పంచాంగం చెప్పే తిరపతి శాస్త్రి వీధంటపోతూ, వేగం తగ్గించి, ఆగుదామా వద్దా అని కాస్త తటపటాయించి అనుమానంగా ఆచారి దగ్గర కొచ్చేడు. లోనుంచి తుఫాను వీస్తోనే ఉంది అయినా శాస్త్రిగారు తడబడకుండా ఒక్క వెకిలినవ్వు నవ్వి ప్రశ్నించారు. "ఏం ఆచారిగారూ! ఇంకా కొట్టుకివేళ అవనట్టుంది." అని.

అదో అర్థంలేని ప్రశ్న. వేళయితే ఇంటిదగ్గ రెందుకూర్చుంటాడు? అయినా ఆప్రశ్న వేస్తూనే ఉంటాడు శాస్త్రి.

వరదాచారి విరాగిలా ఒక చిరునవ్వు చింది ఊరుకున్నాడు.

శాస్త్రి ఆచారి వేపు జాలిగా చూశాడు. తనకి ఇదొక అర్థంకాని సమస్య. చక్కనిపిల్ల! మొగుడికేమయినా తక్కువయిందా? ఆ జుత్తు ముడివేసుకున్నాడే కాని క్రాపింగు పెట్టుకుని, సూటూ బూటూ వేసుకున్నాడంటే రాజకొడుకులా ఉంటాడు. తిండికీ బట్టకీ లోపంలేదు. మరెందుకీ రాద్ధాంతం? ఈవిడెందుకిలా రోజూ నోరు పారేసుకుంటుంది? ఏమో! అంతా ఆ పరమాత్ముడికే తెలియాలి. ఇది కేవలం కర్మఫలం తప్ప వేరుకాదు అని నిశ్చయించుకున్నవాడై శాస్త్రి ఆచారి వేపు చెయ్యిచాచేడు. జేబులోంచి పొడుం డొక్కు తీసి ఆచారి శాస్త్రి చేతిలో పడేశాడు. శాస్త్రి ఒక పెద్ద పట్టుపట్టి, పొడుం డొక్కు తిరిగి అందించి ఏదో ప్రశ్నించబోయి తమాయించుకొని లేచాడు.

"సరే. మళ్ళీ కలుద్దాం" అన్నాడు. ఆచారి తల ఊపాడు. పంచాంగం

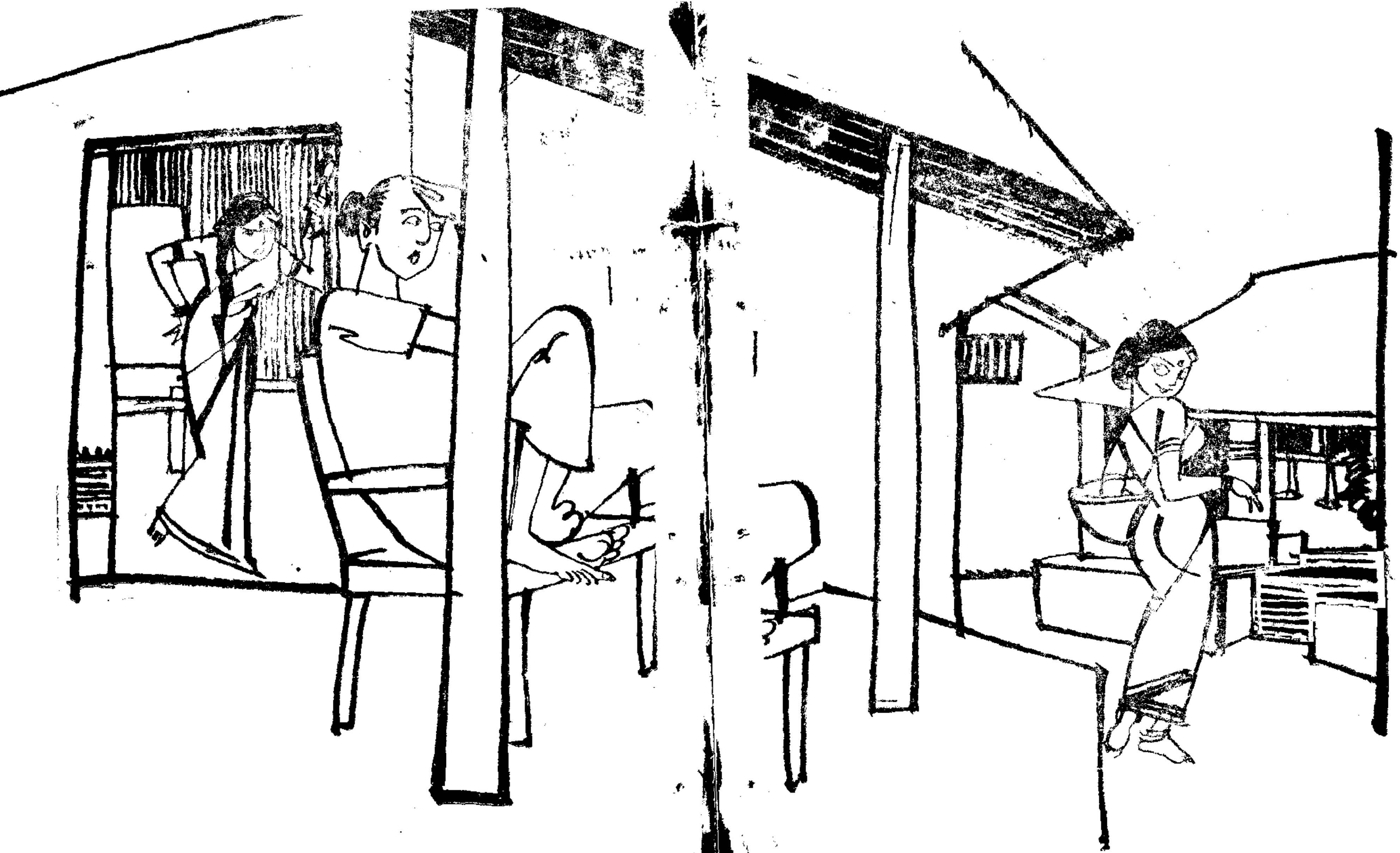

కట్టు పట్టుకొని శాస్త్రి నిష్క్రమించాడు.

నాంచారమ్మ నోరు ఇంకా ధాటిగానే వుంది. భర్త పుట్టింటివారి నందరినీ ఒక దులుపు దులుపుతోంది.

ఆచారి మౌనంగా, శాంతంగా కూర్చున్నాడు. ఆ వాడలో ఉండే జనం అంతా ఎవరిపనులకి వారు పోగా వీధి నిర్మానుష్యంగా ఉంది. అదే సమయాన, ఎదురుగావున్న కోమట్ల ఇంటికి బియ్యంకోసం వెళ్లిన రత్తమ్మ తిరిగివస్తూ గోడకి చేరబడి కూచున్న ఆచారిని చూసి జాలిగా చిరునవ్వు నవ్వింది. ఆ నవ్వు కామె బుగ్గలు సొట్టబోయేయి. బొద్దుగా, పొట్టిగా, నిగనిగలాడే రత్తమ్మ మహాసొంపుగా నవ్వింది. ఆ నవ్వుకి ఆమె కళ్ళు మెరిసేయి. మెరిసే కళ్ళు ఓ కొత్త అందాన్ని పుంజుకున్నాయి.

ఆచారి రత్తమ్మకేసి చూసి తల దించుకున్నాడు. అతడి ముఖం ఎర్రబడింది.

నాంచారమ్మ అంటోంది 'ఈ సంసారం నే చెయ్యలేను. మీరే

ఖర్మాన పోతారో పోండి. నేనేదో సుఖ్యో, గొడ్యో చూసుకుంటాను."

ఆచారి మెల్లగా వంచిన తల పైకెత్తేడు. రత్తమ్మ ఆ జాగాలో అలాగే నిల్చుని మళ్ళీ ఆ జాలినవ్వే నవ్వింది. ఆచారి చరాలున లేచేడు. లేచి, విసవిస లోనికి వెళ్ళి భార్య ముఖంమీద ముఖంపెట్టి అరిచేడు. "ఆ చచ్చేదేదో వేగంగా చావరాదూ? ఒకరిపీడ ఒకరికి వదుళుంది."

నాంచారమ్మ బిక్క చచ్చి పోయింది. ఇన్నాళ్ళూ ఎదురు పలికి ఎరుగని ఈ మనిషికి ఇవాళ ఎక్కడిదీ ధైర్యం? ఇతనికి పిచ్చికాని ఎత్తలేదు కద! ఆమె తమాయించుకొని అంది.

"ఔను. నా పీడ ఎప్పుడు విరగడౌతుందా అనే కదూ చూస్తున్నారు? నాకు తెలుసులెండి. నే చస్తే ఒక ముద్దరాలిని కట్టుకొని ఊరేగుదామని చూస్తున్నట్టుంది. నే నివాళ చెబుతున్నాను వినండి. నా ఖర్మకాలి నేను మిమ్మల్ని చేసుకున్నాను కాని మీలో ఏం చూసి ఏ ఆడది మిమ్మల్ని కట్టుకుంటుంది?"

ఆచారికి ఆవేశం ఎంత హఠాత్తుగా వచ్చిందో, అంత హఠాత్తుగా మళ్ళీ చల్లారి పోయింది. ఠాణాలో జమాను ఎనిమిది గంటలు వేసేడు. ఇహ దుకాణానికి పోవాలి. ఇది ఇవాళ తిండి పెడుతుందన్నమాట కల్ల. బనియనుమీద వదులు చేతుల లాల్చీ తొడుక్కొని ఓ తువ్వాలుగుడ్డ భుజాన వేసుకొని ఆచారి వీధిలోకి పోయేడు.

సాయంత్రం ఏడుగంటల కల్లా ఇంటికి చేరుకొనే ఆచారి ఆరోజు తొమ్మిదయినా రాలేదు. నాంచారమ్మకి అర్థంకాలేదు. ఇతగాడు మధ్యాహ్నం భోజనానికికూడా రాలేదు. పోనీ అదెక్కడో తినిసే దనుకున్నా ఇంతవరకూ ఇంటికి రాక పోవడానికి ఏం కారణం?

ఇవాళ తన భర్త ప్రవర్తన తమాషాగా వుంది. తను ఏమన్నా, కుక్కిన పేనులా పడివుండే మనిషికి ఆ వెర్రి కోపం ఎలా వచ్చింది? ఇంతవరకూ ఇంటికికూడా రాలేదు తన ప్రవర్తనలో ఏమన్నా తప్పు వుందా అని ఆలోచించిందామె. దివిటీ పెట్టి చూసినా ఎక్కడా తనలో కాని తన ప్రవర్తనలో కాని లోపం అగుపడ లేదు తప్పెప్పుడూ అతనిదే. కోరిక లుండడం తనదా తప్పు? ఓ మంచి చీర కొనుక్కోవాలని, ఈనాటికన్నా మెడలో ఓ గొలుసు వేసుకోవాలని కోరుకోడం తన తప్పు కాదు. అవి తీర్చలేక పోవడం అతనిది తప్పు. ఒక ముద్దూ లేదు ముచ్చటా లేదు. ప్రేమ ఒలకబోస్తే సరా? ఎందుకా చప్పి ప్రేమ కబుర్లు, ఓ చిన్న కోరికన్నా తీర్చలేక పోయాక? ఒకనాడు పెళ్ళయిన కొత్తలో వీధంట మల్లె పూవులు పోతూంటే అనుపిల్చింది. పువ్వులు పుచ్చుకొని రెండణాలివ్వమంది. అతను జేబులు తడుము కున్నాడు. డబ్బులు లేవు. తెల్ల మొహం వేసుకొని "రేపు రా ఇచ్చి" అన్నాడు. వాడు చేతిలోని పువ్వులు పుంజుకొని "డబ్బులిచ్చే మొహం లానే ఉంది" అంటూ పోయాడు. తనకు తలతీసేసి నట్టయింది. అనక చిలక పలికినట్టు ప్రేమ కబుర్లు చెప్పారు. ఎంతో బాధ పడుతున్నా నన్నారు. ఎవరిక్కావాలా కబుర్లు? పోనీ ఆ జుత్తు పెంచి క్రాపింగ్ పెట్టు కోమని శతపోరినా వినరు. ఆ వేషమూ అతనూ! అతనివెంట వీధిలోకి వెళ్ళ డానికే చచ్చే సిగ్గు వేస్తుంది.

ఒక వ్యవహారమూ సవ్యంగా నడవదు ఇతనితో. ఏమన్నా అంటే తను నోరు పెట్టుకొస్తున్నానని అందరూ అంటారు. డొక్కల్లా మొహాలు, మొహాలనిండా మొటిమలు, కొంగల మెడల్లాంటి మెడలు వీళ్ళూ మహా అందగత్తెలమని విరగబడిపోతూ స్నోలూ, పౌడర్లూ పులిమేసుకొని అలాఅలా చీరలు కట్టుకొని మొగుళ్ళ వెంట "నన్ను చూడు నా అందం చూడు" అని తిరిగేస్తూ ఉంటారే!

మరి తన బతుకేం ఇలా బుగ్గయింది? తనకేం అందానికి లోపమా. తనలాంటి అందకత్తె నూటికీ కోటికీ ఒకత్తి. అద్దంలో తన కళ్ళని చూసుకుంటే తనకే ముచ్చట వేస్తుంది.

"ఇదంతా నా ఖర్మ" అనుకుంది నాంచారమ్మ.

నాంచారమ్మ ఏమన్నా వరదాచారి పట్టించుకోడం లేదిప్పుడు. వండి వడ్డిస్తే తిని పోతున్నాడు. లేనప్పుడు తినకుండా పోతున్నాడు. కానీ వేళ పట్టున ఇంటికి చేరుకోడంలేదు. పది పదకొండు, ఒకప్పుడు రెండో అటు వదిలేక ఇల్లు చేరుకుంటున్నాడు. "సత్రం భోజనం మఠం నిద్ర" అన్నట్టుంది పద్ధతి. నిలదీసి ఆమె అడుగుతే దుకాణంమీద పని అంటాడు. సినీమాకు పోయేనంటాడు. ఎక్కడో కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వుండిపోయానంటాడు. రానురాను నాంచారమ్మకి అలవాటయిపోయింది. ఇతడి పద్ధతి ఆమె కూడా పట్టించుకోడంలేదు. "ఎందుకింత ఆలస్యమయింది?" అని అడగడం కూడా మానేసింది.

కాని చాకలాడు రేవు పెట్టినట్టు వారానికో, పదిరోజులకో ఓసారి, ఓ దులుపు దులిపేయడం మాత్రం మానలేదు. రానురాను వాళ్ళిద్దరి మధ్యా కేవలం "నువ్వు పుస్తె కట్టేవు కనుక నేను ఉండక తప్పదు మరి. ఏం చేస్తాం? ఒక ఇంటి కప్పుకింద ఉండాలి కనక ఉంటున్నాం" అన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఆవేళ సాయంత్రం పక్కింటి సరోజ ఆదరా బాదరాగా వచ్చి "వదినా. కోవెల దగ్గర ఇవాళ హరికథ ఉంది తెలుసునా ... రుక్మిణీ కల్యాణం" అంది.

"తెలుసు" అంది నాంచారమ్మ ముభావంగా.

"అయితే ఇంకా ఇలానే ఉన్నావేం? వేళయింది. భోజనంఅదీ పూర్తి చేసుకో... వెడదాం"

"నేనురాను, నువ్వెళ్ళు" అంది నాంచారమ్మ.

'ఏంకే? అన్నగారు రాలేదనా? మామూలేగా తాళంచెవి పక్కింటి రత్తమ్మకివ్వు ... పద వదినా' అంది లాలనగా సరోజ.

'తలనొప్పిగా ఉంది. ఒంట్లో బాగోటం లేదు, నువ్వెళ్ళు. నాకు ఈ హరికథలు నచ్చవ్' అంది నాంచారమ్మ.

సరోజ కాస్త తచ్చాడి వెళ్ళిపోయింది. సరోజకిద్దరు పిల్లలు. నాంచారమ్మ ఈడుదే. ప్రతి సినిమాకీ పిల్లల్ని వెంటేసుకుపోతుంది. ఊళ్ళో ఏ హరికథ జరిగినా పురాణ కాలక్షేపమైనా వెళుతుంది. మొగుడొచ్చి ఏవో నాలుగు మెతుకులు నోట్లో వేసుకొని, ఏదో ఓ పుస్తకం చేతపుచ్చుకొని తొమ్మిదవగానే నిద్రలో వుంటాడు. భార్యకి సర్వస్వాతంత్ర్యం ఇచ్చేసేడు. నాంచారమ్మకి వైవాహికంగా చాలా అన్యాయం జరిగిందని సరోజ అభిప్రాయం.

సరోజ వెళ్ళిపోయాక నాంచారమ్మ వంటపని పూర్తిచేసుకుంది. అప్పటికప్పుడే రాత్రి ఎనిమిదయింది. తొమ్మిదయినా వరదాచారి రాలేదు. అది మామూలే. మొగుడికోసం కాచుకోక తన భోజనం ముగించి వీధి సావిడిలో కొచ్చి కూచుంది.

వెన్నెల మల్లెపువ్వులు విరజల్లినట్టుగా వుంది. దూరంనుంచి హరిదాసు గొంతు వినిపిస్తోంది. హరికథ ఇప్పుడే ఆరంభమయినట్టుంది. వీధి మలుపు తిరగ్గానేవుంది రామమందిరం. అక్కడ ఎప్పుడూ ఏదో హడావిడి జరుగుతూనే వుంటుంది.

రోడ్డు నిర్మానుష్యంగా వుంది. వీధి దీపాలు వెలగడంలేదు వెన్నెల కనక. అంతా హరికథకి పోయినట్టుంది. ఏదేమయినా రత్తమ్మమాత్రం ఇల్లు కదలదు. ఆ మొగుడు రక్తాలొచ్చేనట్టు తన్నినా ఎందుకు భరిస్తుందో. తనే అయి ఉంటే 'విజయమో వీరస్వర్గమో' అని ఏదో ఒకటి తేల్చేసి ఉండును. దాని మొగుడికి దానిమీద అనుమానం. ఈ మగాళ్ళు మహా చిత్రమైన మనుష్యులు! రెండిళ్ళ తరవాత ఉన్న చాకలి బోడిగాడు ఇస్త్రీ చేస్తున్నట్టుంది — ఇస్త్రీపెట్టి చప్పుడవుతోంది.

నాంచారమ్మ ఆవులించింది. నిద్ర వచ్చినట్టే ఉంటుంది కాని, నిద్ర పట్టదు. పోనీ కోవెలకే పోయి గడియసేపు ఆ హరికథ విని వస్తే. ఇక్కడ బిక్కు బిక్కుమని కూచోటం తప్పుతుంది ఆమె లేచి, వంటింట్లోని సామాన్లు సర్ది, తలుపులు మూసి తాళం వేసింది. ప్రక్కన ఉన్న రెండిళ్ళలోనూ ఏదో ఓ ఇంట్లో తాళం చెవి ఇచ్చి వెళ్ళడం మామూలయింది ఈ మధ్య తను ఎక్కడికి వెళ్ళినా. ఒకవేళ అతనొచ్చినట్టయినా, తాళం చెవి పుచ్చుకొని ఇల్లు తెరచి ఉంచుతారు. ఆకలేస్తే అన్నంతిని గిన్నె లోమూల పారేసి పడుకుంటారు.

ఇరుగూ పొరుగూ హరికథకి

పోయేరు. తాళం చెవి రత్తమ్మకే ఇవ్వాలి. రత్తమ్మ ఉంటున్న ఇల్లు రోడ్డు ముఖంగా లేదు. చిన్న సందుంది, ఆ సందువేపు ఉంది రత్తమ్మ ఇంటిద్వారం.

'రత్తమ్మా!' తలుపులు తెరుచుకోగానే మత్తుగా మల్లెపూల సువాసన కొట్టింది. గాజులు గలగల చప్పుడు చేస్తూ తలుపు తీసింది రత్తమ్మ. తెల్లటి ఇస్త్రీచీర ఎర్రటి రవిక. ఇంట్లో హరికేన్ దీపం వెలుగుతోంది.

'ఎందుకిది ఇలా ముస్తాబయింది? మొగుడివాళ కాంపు నించి వస్తాడు కామోసు! ఆ మొగుడుమీద దీనికెందుకింత ప్రేమ? ఆ తాగుమోతు వాడిచేత నాలుగు తాపులు తిన్నాక ముస్తాబు ఎత్తిపెట్టి ముసుగు తన్ని పడుకుంటుంది' అనుకుంది నాంచారమ్మ.

'హరికథకి వెళ్తున్నాను. ఈతాళం చెవి ఉంచు... ఆయన ఒకవేళ వచ్చి అడుగుతే ఇయ్యి.' 'అలాగే' అంది రత్తమ్మ వయ్యారంగా తాళంచెవి అందుకుంది. చిరునవ్వు నవ్వింది. బుగ్గలు సొట్టలు పోయేయి. 'సొంపుగా నవ్వడం మాత్రం దీనికి చాతనవును' అనుకుంది నాంచారమ్మ రామమందిరంవైపు బయలుదేరుతూ.

హరికథ ఆరంభమయి ఒక గంట అయింది. స్త్రీల కేర్పాటు చేసిన చోట ఓక మూల కూర్చుంది నాంచారమ్మ. దాసుగారు చాలా హుషారుగా కథ చెప్పుకుపోతున్నాడు. చిలవలు పలవలు అల్లి రుక్మిణీ కల్యాణంలో రాకెట్లు, అణుశక్తి కూడా కలిపి కట్టు కథలు చెప్తున్నాడు. అన్ని వర్గాల వాళ్ళనీ తృప్తిపరచాలని హోమ తాపత్రయ పడుతున్నాడు.

నాంచారమ్మకి హరికథ పడదు. ఏదో వచ్చి కూచుంది కాని కథ మాత్రం వినడంలేదు. తన ఆలోచనలలో తానుంది. ఇందాక తలనొప్పని అబద్ధ మాడిందికాని ఇప్పుడునిజంగా తలనొప్పి వచ్చింది.

వెంటనే వెళ్ళి రత్తమ్మని తాళం చెవి అడుగుతే ఓ వెర్రి వెధవ నవ్వు. నవ్వకుండా తాళంచెవి ఇవ్వదు, ఇదేనా నీ భక్తి! అన్నట్టు. కనక నాంచారమ్మకి కనీసం ఓ గంటున్నా కూర్చోడం తప్పని సరైంది.

మరింక కూర్చోలేక పోయిందామె. తల నొప్పితో బాటు నిద్ర కూడా ముంచుకొస్తోంది. 'హరికథ మాట దేముడెరుగును!' అనుకొని ఇంటి ముఖం పట్టింది నాంచారమ్మ.

దోవ నిర్మానుష్యంగా ఉంది. వీధిలో రెండుమూడు కుక్కలు అదే పనిగా ఇటూ అటూ మహా హడావుడిగా తిరుగుతున్నాయి. ఎవరో ముసలాడి దగ్గు దూరంగా వినిపిస్తోంది. రత్తమ్మ ఇల్లు చేరుకుంది నాంచారమ్మ.లోనుండిఆమె మాటలు వినపడుతున్నాయి. దేనికో రత్తమ్మ ఫకాల్న నవ్వింది. కిలకిలా నవ్వింది. ఆ నవ్వులో మొగవాసన కొట్టింది నాంచారమ్మకి. గడప ఎక్కి తలుపు తియ్యబోయిన నాంచారమ్మ గతు

క్కున ఆగిపోయింది. తలుపు ఓరగా వేసి ఉంది. తలుపు పగుళ్ళలోంచి దీపపు వెలుగు బయటకి చిమ్ముతోంది.

దీని మొగుడు కాని వేం చేసేడా ఏం? ఇది నవ్వుతోందే ఎప్పుడూ లేనిది! వా డెప్పుడూ దీనికి దేహశుద్ధి చెయ్యటమే తప్ప కులాసా కబుర్లు చెప్పడే! ఇవాళ వాడు తాగి ఉండకపోవచ్చు.

"ఏదీ నోరు ఆ... ఆగండి... ... ఇంకా... అబ్బ! వేలు కొరికేసేరు... అమ్మో! ఎంత కొంటెతనం ... మరోక చిలక తినండి ... మరొకటి."

నాంచారమ్మ సందిగ్ధ స్థితిలో పడిపోయింది నేరక హరికథనింది ఒచ్చేనే అనుకుంది. ఇప్పుడేం చెయ్యడం? ... గడప దిగబోతూ ఉండగా ...

"మీ ఆవిడ ఇలా ఎప్పుడన్నా మీ నోటి కందించిందా చిలకలు?" అన్నది లాలనగా రత్తమ్మ.

"ఆ! నాగవిల్లినాడు!" శిలా ప్రతిమలా వుండిపోయింది నాంచారమ్మ. రక్తమంతా ముఖానికెక్కి ముఖం ఎర్రబడింది. పెదవులు వణికేయి. ఆ గొంతు వరదాచారిది.

"ఓ వందమంది ఆడవాళ్ళకి పంచగల అందం వుండి... ఎందుకు మగవాడి విలువ తెలియకపోయెక? ఏవంటారు?" రత్తి అంటోంది.

నాంచారి టక్కున వెనక్కి తిరిగి, గడపెక్కి దభాల్న తలుపు తోసుకుని గదిలోకి వెళ్ళింది.

వరదాచారి దిద్విలాసంగా మంచంమీద పడుకున్నాడు, విష్ణుమూర్తి ఆదిశేషువుమీద పవ్వళించినట్టు. ఒక చెయ్యి తలక్రింద ఉంచుకొని, ఆ ముఖంలో ఒక వెలుగు, చెప్పనలవికాని తృప్తి, ఆనందం ఒక లిప్త మాత్రం చూడగలిగింది నాంచారమ్మ.

ప్రక్కన కూర్చొని తమలపాకుల ఈనెలు తీసి సున్నం రాసి చిలకలు చుట్టి నోటి కందిస్తోంది రత్తమ్మ.

వరదాచారి, రత్తమ్మ కొయ్యబారి పోయేరు. వరదాచారి లేచేందుకు ప్రయత్నం చెయ్యబోయేడు.

మహిషాసురుడిని చంపబోయే శక్తిలా ఉంది నాంచారమ్మ. ఒళ్ళంతా వణుకుతోంది. ఆమె తన భర్తకేసి చూడలేదు. రత్తమ్మ వేపు చూస్తోంది. మంత్ర ముగ్ధలా.

వరదాచారి ఏదో మాటాడబోయాడు.

"మీరుఊరుకోండి" అందినాంచారమ్మ. నాలుగు మూలలా చూసి ఒక చోట సదుపాయంగా ఉన్న చీపురు నందుకొని రత్తమ్మ మీద కలియబడింది. భర్త అడ్డపడ్డా అతణ్ని పక్కకు నెట్టి ఎడాపెడా కొట్టింది రత్తమ్మను. తనేం చేస్తోందో తనకే తెలియని స్థితిలో ఉందామె.

రత్తమ్మకి దెబ్బలు లెక్కలోనివి కావు. నాంచారి రెండు కాళ్ళూ పట్టుకొని ఈ సంగతి తన మొగుడికి మాత్రం చెప్పొద్దని ప్రాధేయ పడుతోంది.

నాంచారి ఆవేశం అంతా హరించిపోయేక శక్తిపూని వదిలిన మనిషిలా నిలబడి పోయింది.

ఆనక, వణుకుతూ నిల్చున్న వరదాచారి దగ్గరకు వెళ్ళింది. ఒక పురుగేదో వచ్చి అతడి కమీజు మీద వాలింది. ఆ పురుగును తీసిపారేసి, భర్త చేతులు తన చేతులలోకి తీసుకొంది. చిన్న గొంతుకతో అంది నాంచారమ్మ:

"పదండి మన ఇంటికి. ఊళ్ళో వాళ్ళందరికీ మన మీదే కళ్ళు" అంది. తన కన్నీళ్ళు చీర చెంగుతో ఒత్తుకుంటూ ముక్కు ఎగపీలుస్తూ.

మర్నాటినుంచీ యథా ప్రకారంగా నాంచారమ్మ గొంతు వినిపించక పోవడం వీధిలో నున్న వాళ్ళందరినీ ఆశ్చర్య సముద్రంలో ముంచింది. వీధికి కళ పూర్తిగా పోయినట్టుంది.

వరదాచారిప్పుడు ముసి ముసి నవ్వులతో పలకరిస్తున్నాడు దారిన పోయే వాళ్ళని.

□□□

జ్యోతి బుక్స్ సరికొత్త పుస్తకాలు

రమణరావు కథలు

తొమ్మిది కథల తోరణం వెల : రు. 2–50

రమణరావు నాటికలు

ప్రదర్శనయోగ్యమైన రెండు హాస్య నాటికల
(భర్త మార్కండేయ, గయ్యాళీయం) సంపుటి వెల: రు. 1–50

బి. వి. రమణరావుగారి పై రెండు సంకలనాలను
సంగ్రథించిన ఒకే డీలక్సుసంపుటం వెల : రు. 5-00

"జ్యోతిబుక్స్, విజయవాడ-2" చిరునామాకు వ్రాసిగాని,
"జ్యోతి" మాసపత్రిక ఏజెంట్లద్వారాగాని తెప్పించుకోండి.